

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației
1.3 Departamentul	Departamentul de Psihopedagogie speciala
1.4 Domeniul de studii	Științe ale Educației
1.5 Ciclul de studii	Ciclul - Masterat
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Terapia limbajului si audiologie educationala Cod calificare/ specialist in Terapia limbajului si audiologie educationala

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Psihologia limbajului						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. Univ. Dr. Vasile Preda						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. dr. Vasile Preda						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	Ex.	2.7 Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					38
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					40
Tutoriat					4
Examinări					6
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual	108				
3.8 Total ore pe semestru	150				
3.9 Numărul de credite	6				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Cunostinte de baza din disciplina Psihologia dezvoltarii
4.2 de competențe	Abilitati de evaluare psihopedagogica si de psihodiagnostic

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none">• Ilustrarea unor teme cu prezentări audio-video.	•
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none">• Analiza unor articole, studii și cercetări de specialitate publicate în baze de date internaționale în vederea racordării preocupărilor noastre la cele internaționale din domeniu. Studii de caz, portofolii.	•

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none">• C2. Intervenția psihopedagogică specifică (compensare – recuperare – terapie- educatie) pentru achiziția și dezvoltarea limbajului în condițiile validității sau a unor dizabilități• C.4. Consilierea orientarea și asistarea psiho-pedagogică a diverselor categorii de persoane cu retard în dezvoltarea limbajului• C5. Autoevaluarea și ameliorarea continuă a practicilor profesionale și a evoluției în carieră în sfera educației persoanelor cu retard în dezvoltarea limbajului• elaborarea unor demersuri de intervenție specifice domeniului dezvoltării limbajului verbal și scris, concretizate în planuri de intervenție personalizată, planuri educaționale personalizate și proiecte de activitate didactică și terapeutică .• proiectarea și implementarea unor design-uri de cercetare în domeniul masteratului;
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none">• Aplicarea principiilor și a normelor de deontologie profesională fundamentate pe opțiuni valorice explicite în relație cu drepturile și demnitatea persoanelor cu retard în dezvoltarea limbajului• Utilizarea metodelor și tehnicilor eficiente de învățare pe tot parcursul vieții, în vederea formării și dezvoltării profesionale continue, inclusiv pe baza tehnologiilor de acces• Utilizarea platformelor de e-learning, a învățării de tip blended learning și a bazelor de date internaționale pentru dezvoltarea personală și profesională ;• Aplicarea normelor etice în cercetările- acțiuni precum și în activitățile de evaluare, didactice, terapeutice și consiliere psihopedagogică.• Familiarizarea cu rolurile și activitățile specifice muncii în echipă și distribuirea de sarcini pentru nivelurile subordonate. Planificarea și implementarea activităților din cadrul echipei multi-disciplinare

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none">• Cunoașterea, înțelegerea conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale domeniului și ale ariei de specializare; utilizarea lor adecvată în practica și în comunicarea profesională în cadrul muncii în echipa interdisciplinară.• Utilizarea cunoștințelor de bază pentru explicarea și interpretarea unor variate tipuri de concepte, teorii, situații concrete de viață, procese, proiecte etc. asociate domeniului.• Aplicarea unor principii și metode de bază pentru rezolvarea de probleme/situații bine definite, tipice domeniului în condiții de asistență calificată de nuanță psihopedagogică și psihologică.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none">• Analiza comparativă a principalelor modalități de diagnoză a persoanelor cu deficiențe vizuale, a principiilor de aplicare și utilizarea adecvată a acestora în diverse situații de evaluare a limbajului verbal - oral și scris- și neverbal• Operaționalizarea conceptelor de bază utilizate în psihodiagnoza persoanelor cu retard în dezvoltarea limbajului și interpretarea rezultatelor evaluării psihopedagogice, realizată cu instrumente și probe psihologice adaptate și a metodologiei specifice.• Descrierea strategiilor de comunicare adaptate diferitelor categorii de persoane cu deficiențe precum și a principalelor orientări în consilierea și terapia acestora• Identificarea principalelor nevoi ale persoanelor cu retard în dezvoltarea limbajului și ale familiilor acestora pentru explicarea principalelor modalități de terapie și de consiliere psihopedagogică utilizate• Interpretarea realității psihosociale de școlarizare și de inserție socio-profesională a tinerilor cu disfuncții ale limbajului oral și scris prin aplicarea cunoștințelor fundamentale domeniului psihopedagogiei speciale și a psihologiei sociale.• Identificarea celor mai adecvate metode și tehnici de colectare a datelor, de prelucrare statistică a acestora în vederea îmbunătățirii permanente a practicilor profesionale în domeniul recuperării, educării și integrării socio-profesionale a persoanelor cu retard în dezvoltarea limbajului.• Evaluarea critică și constructivă a instrumentelor utilizate în realizarea cercetărilor psihopedagogice proprii, precum și a rezultatelor obținute în vederea ameliorării metodologiei cercetării și a practicii profesionale din domeniul educației elevilor și tinerilor cu retard în dezvoltarea limbajului sau cu tulburări de limbaj.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Formele limbajului și rolul lor în comunicarea interumană	Expunere interactivă, Dezbateri	Studii de caz
2. Repere ontogenetice ale achiziției limbajului verbal	Expunere interactivă. Dezbateri	Studii de caz
3-4. Teorii clasice privind achiziția limbajului verbal	Expunere interactivă. Dezbateri	Analiza critic-constructivă a unor articole științifice
5-6. Teorii moderne privind achiziția limbajului verbal	Expunere interactivă. Dezbateri	Analiza critic-constructivă a unor articole științifice
7. Relațiile dintre gândire și limbaj	Expunere interactivă. Studii de caz. Dezbateri	Analiza critic-constructivă a unor articole științifice
8. Repere ontogenetice ale achiziției limbajului grafic infantil	Expunere interactivă. Studii de caz. Dezbateri	Utilizarea unor probe de evaluare psihopedagogică
9. Rolul comunicării verbale și al experienței perceptivă în achiziția și dezvoltarea limbajului	Expunere interactivă. Studii de caz. Dezbateri	Utilizarea unor probe de evaluare psihopedagogică
10. Achiziția și dezvoltarea limbajului în condițiile unor dizabilități senzoriale	Expunere interactivă. Studii de caz. Dezbateri	Utilizarea unor probe de evaluare psihopedagogică
11. Achiziția și dezvoltarea limbajului în condițiile unor dizabilități intelectuale	Expunere interactivă. Studii de caz. Dezbateri	Utilizarea unor probe de evaluare psihopedagogică
12. Formarea noțiunilor în condițiile validității și a unor dizabilități	Expunere interactivă. Studii de caz. Dezbateri.	Utilizarea unor probe de evaluare psihopedagogică
13. Rețelele semantice.	Expunere interactivă. Studii de caz	Utilizarea unor probe de evaluare psihopedagogică
14. Dezvoltarea inteligenței verbale la copii și tinerii cu diferite deficiențe	Expunere interactivă. Studii de caz pe baza examenelor psihodiagnostice.	Utilizarea unor probe de psihodiagnostic adaptate copiilor cu diferite dizabilități

Bibliografie

Barnard, E.K., Kelly, F.J. (1990), *Assessment of parent-child interaction*, în: J.S. Meisels, P.J. Shonkoff (Edit.) *Handbook of Early Childhood Intervention*, Cambridge, Cambridge University Press, p. 278-302.

Barreyre, J-Y., Peintre, C. (2004). *Evaluer les besoins des personnes en action sociale*, Paris, Dunod.

Bronckart, J-P., Kail, M., Noizet, G. (1983), *La psycholinguistique de l'enfant. Recherches sur l'acquisition du langage*, Neuchâtel, Delachaux et Niestlé.

Chomsky, N. (1986), *Knowledge of language: Its nature, origine and use*, Praeger, New York.

Chomsky, N. (1965), *Aspects of theory of syntax*, MA:MIT Press, Cambridge.

Comblain, A.(1996), *Evaluation du langage des enfants et adolescents handicapés mentaux*, în C. Lepot-Froment (Edit., 1996), *Éducation spécialisée*, De Boeck Université, Paris, Bruxelles, p. 41-69.

Deleau, M., Weil-Barais, A. (1994). *Le développement de l'enfant. Approches comparatives*, Paris, P.U.F.

Houdé, O., Mazoyer, B., Tzourio- Mazoyer, N. (2002). *Cerveau et psychologie*. Paris, PUF.

Meisels, J.S., Shonkoff, P.J.(Edit.,1990). *Handbook of Early Childhood Intervention*, Cambridge, Cambridge University Press.

Pizzo, P. (1990), *Parent advocacy: A resource for early intervention*, în: J.S. Meisels, P.J. Shonkoff (Edit.) *Handbook of Early Childhood Intervention*, Cambridge, Cambridge University Press, p. 668-679.

Preda, V. (2009). *Universul sistemului braille in contextul actual al educatiei speciale*. Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca

Preda, V., Șendrea, L., Cziker, R., (2002). *Psihopedagogia intervenției timpurii la copiii cu deficiențe vizuale*, Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca

Preda, V. (2012). *Teorii actuale privind achiziția și dezvoltarea limbajului*. In: E. Batiz (editor) *Despre psihologie și nu numai*. Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană

Reber, A.S. (1989), *Implicit learning and tacit knowledge*, Clarendon Press, New York

Reed, S.K. (1999), *Cognition. Théories et applications*, De Boeck Université, Paris, Bruxelles

Rondal, J.A. et all. (1999), *Développement du langage oral*, în: J.A. Rondal (sous la direction), *Manuel de psychologie de l'enfant*, Mardaga, Sprimont, p. 479-564.

Roth-Szamosközi., M. (1998), *Activarea funcțiilor cognitive în copilăria mică*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană.

Solso, R.L. (1995), *Cognitive Psychology*, Allyn and Bacon, Needham Heights

Xxx *Teorii ale limbajului, teorii ale învățării*. București, Editura Politică, 1980.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Metode de investigație a funcționalității limbajului verbal și a limbajului grafic	Dezbatere. Studii de caz.	Prezentări video
2. Limbaj egocentric – limbaj socializat.	Studii de caz. Dezbatere.	Analiza critic constructivă a unor articole științifice
3. Dezbaterea Chomski-Piaget privind achiziția limbajului	Dezbatere.	Joc de rol al adeptilor lui Chomski vs. adeptilor lui Piaget
4. Funcțiile limbajului verbal și nonverbal	Studii de caz. Dezbatere.	Prezentări video
5. Achizițiile verbal-notionale și organizarea memoriei semantice	Studii de caz. Dezbatere.	Utilizarea unor probe de evaluare
6. Dezvoltarea inteligenței verbale la deficienții de intelect.	Studii de caz. Dezbatere. Metoda exercitiului.	Utilizarea unor probe de evaluare psihopedagogică
7. Evaluarea psihodiagnostică a limbajului verbal	Studii de caz. Dezbatere.	Utilizarea unor probe de psihodiagnostic

Bibliografie

Ellis, A.W. (1993). *Reading, Writing and Dyslexia: A cognitive analysis*. Hove: Erlbaum.

IDA (2007) www.interdys.org/ewebeditpro5/upload/definition.

IDA (2009) International Dyslexia Association. www.interdys.org

LDA (2009) Learning Disabilities Association.

http://ldanatl.org/aboutld/parents/ld_basics/types.asp.

Nicolson, R.I. (2001). Developmental dyslexia: Into the future. In: Fawcett, A.J. (ed).

Dyslexia: Theory and good practice. London: Whurr.

Preda, V. (2009). *Universul sistemului braille in contextul actual al educatiei speciale*. Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca

Preda, V., Șendrea, L., Cziker, R., (2002). *Psihopedagogia intervenției timpurii la copiii cu deficiențe vizuale*, Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca

Preda, V. (2012). *Teorii actuale privind achiziția și dezvoltarea limbajului*. In: E. Batiz (editor) *Despre psihologie și nu numai*. Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană

Reid, G., Ewamouth, J., (eds). (2002). *Dyslexia and Literacy: Theory and Practice*.

UK: John Wiley & Sons, LTD.

Riddick, B., (2010). *Living with Dyslexia: The social and emotional consequences of*

specific difficulties/disabilities. (2nd ed). London and New York: Routledge,

Taylor and Francis group.

Rondal, J.A. et al. (1999), *Développement du langage oral*, în: J.A. Rondal (sous la direction), *Manuel de psychologie de l'enfant*, Mardaga, Sprimont, p. 479-564.

Roth-Szamosközi, M. (1998), *Activarea funcțiilor cognitive în copilăria mică*, Cluj-Napoca,

Presa Universitară Clujeană.

Snowling, M.J. (1980). The development of grapheme-phoneme correspondence in

normal and dyslexic readers. *Journal of Experimental Child Psychology*, 29, 294-304.

Xxx Teorii ale limbajului, teorii ale învățării. București, Editura Politică, 1980.

